

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 70 lir (za inozemstvo 75 lir), za 1/2 leta 35 lir, za 1/4 leta 17,50 lir, mesečno 6.— lir. Tedenska izdaja letno 25 lir. Plačati in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 120.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLUČNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE iz Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, petek 12. decembra 1941-XX

Cena posamezni številki 0'60

Imenovanje članov odbora za preureditev zasebnega zavarovanja

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je določil, da se sestavi odbor za preureditev zasebnega zavarovanja takole:

advokat Teobald Zennaro, odposlanec Visokega komisarija, predsednik,

dr. Ivan Slokar, predsednik Zveze bančnih in zavarovalnih zavodov, podpredsednik,

cav. uff. Costante Pessato, član in Josip Zotti, namestnik, predstavnik Istituta Nazionale delle Assicurazioni,

cav. dr. Albert Rossi, član in dr. Leo Skala, namestnik, predstavnik Assicurazioni Generali,

Ferruccio Sbisà, član in Karel Miarin, namestnik, predstavnik Riunione Adriatica di Sicurtà,

Ivan Martelanc, član in Avgust Nevak, namestnik, predstavnik Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani,

inž. Alojz Majcè, član in Milan Jug, namestnik, predstavnik zavarovalne banke »Slavije« v Ljubljani,

Ivan Lah, član in dr. Josip Dermastja, namestnik, kot izvedenec. Tajnik odbora, ki ima svoj sedež pri Uradu za nadzorovanje zasebnega zavarovanja pri Visokem komisariatu za Ljubljansko pokrajino (Gledališka ulica 3), je gosp. dr. Milan Bano.

Ta odločba je takoj izvršna in se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino. Ljubljana, 9. decembra 1941-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Prepoved izdelovanja kandiranega maronija, uporabe jaje pri izdelovanju likerjev in uporabe kostanja v slaščični proizvodnji

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je izdal naslednjo naredbo:

Člen 1. — Prepovedano je uporabljati jajca pri izdelovanju likerjev in katerega koli drugega poslaščevalnega proizvoda; dalje je prepovedano izdelovati kandirane marone in vobče uporabljati kostanj pri kateri koli drugi vrsti slaščične proizvodnje.

Člen 2. — Kandirani maroni in s kostanjem pripravljene slaščice, kolikor jih je na zalogi, se smejo prodajati do 15. januarja 1942-XX.

Člen 3. — Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo v denarju od 500 do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporom do šestih mesecev in z začasnim ali dokončnim odvzemom obrtne pravice.

Člen 4. — Ta naredba stopi v veljavo na dan 15. decembra 1941-XX.

Ljubljana, 8. decembra 1941-XX. Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino: Emilio Grazioli

Eksport bombaža

iz USA je letos oktobra dosegel rekord 954 tisoč bal, septembra je znašal 876 tisoč bal, lani v mesecu septembru pa 770 tisoč bal. Po zatrjevanju »Pester Lloyd«, ki je objavil te podatke, se bo izvoz znatno znižal zaradi konkurence, ki jo delajo USA države Južne Amerike.

Nova navodila glede prodaje tekstilnih izdelkov

Načelnik VIII. odd. Vis. komisariata je izdal naslednjo okrožnico pod št. 4776/150-41 z dne 5. 12. o porazdeljevanju tekstilnih izdelkov, obutve in oblačilnih predmetov.

1. Uvozniki, ki bodo po 30. novembru 1941-XX uvažali tekstilne izdelke, oblačilne predmete in obutve, morajo ob prejemu tega blaga, čigar razdeljevanje je racionirano v smislu naredbe Vis. komisariata z dne 8. novembra 1941, »Sl. l.« št. 215/90-41, takoj prijaviti uvoženo blago Zbornici za TI in o tem obvestiti Vis. komisariat, istočasno pa tudi vpisati to blago v breme v registru za prejem in oddajo.

Računanje točk

2. Če pri računanju točk (odrezkov), ki jih je treba odrezati iz osebne kupčeve nakaznice, nastanejo ulomki točk (kar se lahko zgodi, če gre n. pr. za ostanek ali za tkanine izpod enega linearnega metra), se taki ulomki ne upoštevajo, če so izpod 5/10 točke, a se računajo kot cela točka, če znašajo 5/10 ali več.

Naslednji primeri kažejo, kako naj se to pravilo uporabi:

1. primer: za 0.20 m muslena (2 točki za linearni meter) 2×0.20 točk = 0 točk.

2. primer: za 3.40 metra volnene tkanine ali imitacije, višine do 100 cm, teže na linearni meter do 200 g (8 točk za meter) je treba oddati:

3×8 točk = 24 točk.

0.40×8 točk = 3 točke,

skupno 27 točk.

3. primer: za 3.45 metra istega blaga:

3×8 točk = 24 točk,

0.45×8 točk = 4 točke,

skupno 28 točk.

Boni za dvig

3. Trgovinsko-industrijska zbornica bo izdajala naročnikom številne naročenih bonov s točkami, ki si jih želijo za posamezni bon, pod pogojem, da se skupni znesek naročenih bonov po točkah sklada s skupnim zneskom listov za zbiranje oddanih točk.

Tiskovina »bon za dvig« bo tako urejena, da si bo Trg.-ind. zbornica lahko pridržala daktilografrano kopijo.

Pojasnilo glede nabavnic trgovcem

4. Z ozirom na odd. I. okrožnice Vis. komisariata z dne 24. novembra VIII. Nr. 4776/107, s katero so bile dostavljene tiskovine za ugotovitev zalog, se pojasnjuje, da se je za tako ugotovitev treba načeloma ravnati po istih kriterijih, po katerih se je sestavila tiskovina za inventar o zalogah dne 29. 9. 1941-XIX.

Poudarja se, da mora prijavitelj predložiti tiskovine v treh izvodih, kakor je predvideno v cit. okrožnici, en izvod se vrne prijavitelju kot prejemno potrdilo Trgovinsko-industrijske zbornice, ki je pooblaščen sprejemati prijave in mora opremiti tiskovino z žigom in datumom predložitve.

Tiskovino »Seznam in točke tekstilnih izdelkov, oblačil in obutve«

morajo sestaviti vsi industriji, obrtniki, veletrgovci (z uvozniki vred), detajlisti (s krošnjariji vred) in vsi depozitanti, da je mogoča evidenca o partijah blaga, ki se nahaja pri njih.

Za potujoče blago

je dolžan napraviti prijavo pošiljatelj, razen če mu je znano, da je namembnik blago prevzel. Da se prepreči dvojna prijava potujočega blaga, naj namembniki, ki niso obvestili pošiljatelja o prevzemu blaga in ki so prijavi prejeto blago pred 30. novembrom t. l., takoj sporoče pošiljatelju, da so prijavi blago kot nahajajoče se pri njih. Pošiljatelj, ki je morda take partije blaga prijavil, bo moral popraviti prijavo.

Tiskovine inventarja

Enako se poudarja, da je treba sestaviti posebno tiskovino inventarja za vsako podjetje, vsako zalogo, prodajalno, skladišče, delavnico itd.

V tiskovinah morajo biti inventarizirani vsi obstoječi proizvodi z onimi vred, ki so izven podjetja, tudi zaloge itd., na katero se nanaša inventar, a ki spadajo k njim. S tem je mišljeno, da je treba navesti tudi morebitne zaloge pri privatnikih, trgovskih potnikih in zastopnikih in sploh pri vseh, ki niso bili dolžni prijaviti zaloge dne 30. novembra.

Kakor pri ugotovitvah 29. septembra, tako so tudi pri ugotovitvi 30. novembra izključene surovine, polizdelki in izdelki, ki niso namenjeni prodaji in ki jih je treba še dalje obdelovati pri podjetju samem. (N. pr. barvar ni dolžan prijaviti blaga, ev. tudi lastnine tretjih oseb, če ga ali jo mora še barvati.) Tako blago, ki 30. novembra ni bilo prijavljeno od nikogar, bo producent ali trgovec prevzel v breme in potemtakem vknjižil kot prihodek tedaj, ko mu ga barvar izroči, po navodilih danih z okrožnico z dne 22. novembra VIII. Nr. 4776/10-41.

Kdor ne daje točnih podatkov, pade pod težke sankcije, predvidene v čl. 4. naredbe z dne 7. 10. 1941, »Sl. l.« št. 483/82-41.

V »Seznamu in točkah tekstilnih izdelkov itd.«

se ne smejo vključiti predmeti, izdelani ali pravilno naročeni za vojaške uprave; enako morajo biti izključeni izdelki, vezani na izvoz na podlagi dovolil ali pravilnih dodelitev, izvršenih od kompetentnih organov. Za take izdelke je treba sestaviti ločen seznam in ga poslati Trg. ind. zbornici, ki o tem obvesti Visoki komisariat. Če se iz katerega si bodi vzroka omenjeni predmeti ne bi uporabili v omenjene svrhe, se morajo naknadno prijaviti v 24 urah od trenutka, ko so postali prosti za notranji konsum.

Za vsako pojasnilo v zadevi predmetne ugotovitve se Trg. ind. zbornica lahko obrne na Vis. komisariat, potem ko je interesente seznanila na vse načine (z okrožnicami, sporočili v tisku itd.) z odredbami, izdanimi s to okrožnico.

Razume se, da bodo tako ugotovljene zaloge z dne 30. novem-

bra tvorile začetno breme do 1. decembra v knjigah, ki jih morajo voditi podjetja.

Ukrepi za hitrejšo nabavo novega blaga

5. V zvezi z odd. VI. okrožnice Vis. komisariata z dne 24. novembra 1941., VIII No 4776/107 in toč. 5 z dne 28. novembra 1911., VIII No 4776/114—41 se je ugotovila potreba in nujnost, da se detajlistom dobavijo na novo predmeti, naročeni pred 31. oktobrom 1941., ter se odreja v svrhu hitrejšega tozadevnega poslovanja naslednje:

a) Trg.-ind. zbornica se pooblašča, da izdaja dovoljenja za izročitev omenjenega blaga, kadar je iz listin razvidno, da je zaprosilo utemeljeno in zanesljivo.

b) Trg.-ind. zbornica naj pošlje Vis. komisariatu samo one prošnje, katerih priložene listine bi mogle vzbujati dvome.

Trg.-ind. zbornica dobi kar najhitreje tiskovine, ki so potrebne za izdajo omenjenih dovoljenj.

Trg.-ind. zbornica mora poslati dnevno Vis. komisariatu kopijo (v beli barvi), ki je rezervirana zanj.

Od dneva, ko prejmejo to okrožnico, ne bodo torej Zbornica za TI stavljal drugi vprašanji, razen v primeru, ki ga predvideva drugi odstavek te okrožnice, Visoki komisariat pa bo rešil tiste prošnje, ki bi bile prej poslane.

Zbornica se naproša, da hiti s proučevanjem omenjenih prošenj, ker je treba upoštevati, da se mora podjetjem omogočiti, da si nabavijo novo zalogo do 31. decembra 1941.

Predhodna naročila detajlistov

6. Pojasnjuje se, da detajlisti lahko predložijo predhodna naročila proizvajalcu ali grosistu, ne da bi bilo treba, da so v trenutku naročitve že v posesti bonov za dvig.

Bon bo dobavitelj zahteval od naročnika samo, kadar bo blago pripravljeno za odpravo, preden se le-ta izvrši in pred izstavitvijo fakture.

Za Visokega Komisarija: načelnik VIII. oddelka: dr. Trstenjak s. r.

Gibanje cen na Bolgarskem

»Südost-Economist« razpravlja v eni svojih zadnjih števil o vzrokih, ki so zakrivil dvig cen na Bolgarskem. Cene so se na Bolgarskem od začetka vojne pa do konca avgusta 1941. dvignile namreč za 48.7%. Najprej so se dvignile cene vsega uvoznega blaga. Ta dvig cen je povzročil, da so se podražili tudi vsi industrijski izdelki, ki so se izdelovali iz inozemskih surovin. Ker se je uvožena surovina uvažala po različnih cenah, se je dopuščalo, da so se cene izdelkov dvignile. Tako se je dogajalo, da so se prodajali izdelki po višji ceni, dočim so bili izdelki po nižji ceni še v zalogah. Navadno se je dopuščalo, da so obveljale višje cene, večji dobiček, ki je bil s tem dosežen, pa je pobrala država.

Podražitev industrijskih izdelkov je imela za posledico, da je nastalo nesorazmerje cen med deželnimi pridelki in industrijskimi izdelki. Kmet za svoj izkupiček ni mogel nabavljati njemu potrebnih industrijskih izdelkov. Zato se je moralo dopustiti, da so se zvišale tudi cene deželnih pridelkov. Zaradi tega pa so postale mezde delavcev in plače nameščencev prenizke in so se morale zvišati. Zvišanje plač pa je zvišalo tudi produkcijske stroške industrijskih podjetij in ta so morala cene svojih izdelkov znova zvišati. Nastal je pravi circulus vitiosus, iz katerega ni bilo izhoda, zlasti še, ker je povzročil negativne psihološke učinke, da so tudi premožnejši sloji zantevali za svoje stvari višje cene.

Bolgarska vlada si je v svoji politiki cen postavila ta cilj, da dvigne cene bolgarskih deželnih pridelkov zopet na višino cen pred izbruhom svetovne gospodarske krize, ki je vrgla cene kmetijskih pridelkov na polovico. Ta politika bolgarske vlade je bila na vsak način upravičena, ker

še danes ni dosegel bolgarski kmet za svoje pridelke tiste cene, kakor so jo imeli ti l. 1929. Ko pa se je začela draginja, je bolgarska vlada ustanovila tako imenovani »egalizacijski fond«, s katerim naj bi se dosegla pocenitev najvažnejših življenjskih potrebščin. Vendar pa vidnega uspeha ta način boja proti druginji ni dal.

Nekateri so zato predlagali, naj se odpove država svojemu dobičku pri dopušcanju najvišjih cen industrijskih izdelkov in naj se v bodoče dovolijo le srednje nabavne cene za industrijske izdelke. Doseženi dobiček naj ne pripade fiskusu, temveč naj se porabi za pocenitev blaga. Potrebno bi tudi bilo, da bi se vse cene revidirale in na novo določile. Avtor članka pa zahteva tudi odločen boj proti špekulaciji. Ta boj pa mora veljati tudi onim kmetovalcem, ki samovoljno zvišujejo ceno svojemu blagu.

Vse kaže, da namerava začeti sedaj bolgarska vlada energičen boj proti druginji, ki pa na Bolgarskem še dolgo ni tako huda kakor v mnogih drugih deželah. To se vidi tudi iz izjave trgovinskega ministra dr. Zaharija. Med drugim je omenil, da je bilo dobro, če je vlada dopustila dvig cen za nekatere inozemske predmete, ker se je na ta način bolgarska preskrba z blagom izboljšala. Če se teh zvišanih cen ne bi dopustilo, bi ostala Bolgarska brez najpotrebnejšega tujega blaga. Nikakor pa vlada ne misli trpeti pretiranih cen in bo zato proti druginji nastopila. Vendar pa je glavni namen vlade, da doseže stabilizacijo cen in šele v drugi vrsti je boj proti previsokim cenam.

Naročajte in širite
»Trgovski list«!

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine

opozarja trgovce z manufakturnim blagom, tekstilnimi izdelki, oblačilnimi predmeti in obutvijo, naj takoj dvignejo v pisarni Združenja v Trgovskem domu predpisane uradne obrazce za prijavo zaloga po točkah, pisarni Združenja pa naj se vrnejo pravilno izpolnjeni in podpisani inventarji v treh izvodih.

Pri prodaji tekstilnih predmetov in obutve naj se trgovci ravnajo po pojavnih, ki so bila objavljena v »Trgovskem listu« št. 117 dne 2. t. m.

Iz italijanskega gospodarstva

Pridelek sladkorne repe je znašal v Italiji 38,6 milijona metrskih stotov in je bilo od tega do konca novembra izročenih sladkornim tovarnam 36,1 milijona metrskih stotov. Proizvodnja sladkorja znaša 14,1 milijona stotov, postranska proizvodnja alkohola pa okrog 650.000 stotov. Potrošnja sladkorja v Italiji je za leto 1941./42. popolnoma krita iz domače proizvodnje.

Prvi kongres za pospeševanje pridelovanja zgodnje pšenice v južni Italiji je bil te dni v Rimu. Iz poročil delegatov so razvidni lepi uspehi in med drugim je bilo ugotovljeno, da so se njive zgodnje pšenice na otokih od leta 1926. do letos povečale od 52.000 na 720.000 ha.

O prometu v reškem pristanišču je bil sklenjen sporazum med splošnim skladiščnim podjetjem na Reki in madžarsko družbo prostega pristanišča na Donavi. V pogodbi je določena uporaba pristaniških prostorov za obe družbi, madžarska pristaniška družba pa je dobila pooblastilo za ustanovitev svoje podružnice na Reki.

Zaloge vina nad 100 hl morajo vsi vinogradniki in trgovci prijaviti svojim občinam, te pa sekcijskim za prehrano, ki vse prijave predlagajo ministrstvu za kmetijstvo.

Neracionirana živila se v trgovinah ne smejo prodajati v količinah, ki jih kupci žele, temveč takoj, da bo zadosteno resnični potrebi. Prefekti bodo izdali stroga navodila o prodaji neracioniranih živil in blaga.

Duplikati oblačilnih izkaznic se po nalogu ministrstva za korporacije ne bodo smeli izdajati.

Karte za meso so bile uvedene v goriški občini 6. t. m. Na karte se prodaja goveje in svinjsko meso, količine ali obroki pa še niso določeni, ker je razdelitev začasno še prepuščena mesarjem in prehranjevalnemu uradu.

Teran je bil uradno proglašen za zdravilno vino. S tem je bilo ustrezno primorskim vinogradnikom, ki so bili hudo prizadeti, ker teran zaradi nižje stopnje alkohola ni bil uvrščen med boljša vina, čeprav tja spada. Kot zdravilno vino spada zdaj teran v poseben razred, ki pa še nima določene cene. V prodajo pride novi teran šele spomladi.

23. nacionalno razstavo koles in motociklov so priredili v Milanu. Otvoril jo je državni podtajnik za korporacije.

Naivšie cene za sir

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je določil naslednje najvišje prodajne cene za sir v skladu s cenami na notranjem trgu:

Clen 1. — Najvišje prodajne cene za sir se določajo takole:

Na debelo:	za kg
Grana tipico 1939	27.20
Grana tipico 1940	24.75
Emmental in Sbrinz	17.95
Asiago	15.75
Fontina	18.25
Provone	16.60
Mozzarella	15.35
Belpaese in Italico	15.15
Gorgonzola	23.—
Taleggio	14.60
Quartiolo	14.10
Fusi (Roma, Erbo, Blu ecc.)	18.40
Pecorino Roma	21.05

V ceno ni všteta trošarina; cene se razumejo franko skladišče trgovca na debelo.

Na drobno:	za kg
Grana tipico 1939	31.50
Grana tipico 1940	28.80
Emmental in Sbrinz	20.30

Asiago	17.70
Fontina	20.60
Provone	18.20
Mozzarella	17.60
Belpaese in Italico	18.50
Gorgonzola	27.40
Taleggio	16.70
Quartiolo	16.20
Fusi (Roma, Erbo, Blu ecc.)	21.—
Pecorino Roma	24.—

V ceni je všteta trošarina; cene se razumejo franko prodajalna trgovca na drobno.

Zgoraj navedene cene morajo biti nabite v prodajalnicah na občinstvu dobro vidnem mestu.

Clen 2. — Okrajna načelstva lahko določijo še nižje cene, nego se označene v prednjem členu, vsako zvišanje cen pa mora prej odobriti Višoki komisar.

Clen 3. — Kršitelji določb te navedbe se kaznujejo po uredbi o cenah z dne 12. marca 1941. M. s. št. 358.

Clen 4. — Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino (t. j. 10. 12.).

Ljubljana, 8. decembra 1941-XX.

Visoki komisar
za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

Ukoriščanje maščob iz kosti in živalskih odpadkov

Visoki Komisar je izdal naredbo zaradi ureditve ukoriščanja maščob iz kosti in drugih živalskih odpadkov. Glavne določbe navedbe so:

(§ 1.) — Akeijska družba za kemično industrijo v Ljubljani se pooblašča za pridobivanje maščob iz kosti, rogov, parkljev, kožne mezdre in iz drugih živalskih odpadkov vobče.

(§ 2.) — Zaloge maščob iz kosti in živalskih odpadkov ter zaloge kosti pri družbi iz § 1. na dan uveljavljenja naredbe (10. dec.) se morajo prijaviti v 3 dneh Vis. komisariatu. Zaloge teh maščob so pod zaporo in Vis. komisariat odreja njih predajo za razkol (razmiljenje).

(§ 4.) — Maščobne kisline, dobljene po razkolu, se odkazejo po

razdelilnem načrtu Zbornice za TI in ki ga odobri Vis. komisariat napravam v Ljubljanski pokrajini.

(§ 5.) — Kost, rogovi itd. (§ 1.) se morajo prijaviti neposredno Akeijski družbi za kemično industrijo ali njenim pooblaščenecem.

(§ 6.) — Vsakršna pogodbeni zaveza o kakršni koli odsvojitvi ali oddaji maščob iz kosti itd. (§ 1.) velja za razveljavljeno na dan, ko stopi ta uredba v veljavo.

(§ 7.) — Cene za oddajo proizvodov iz te naredbe določi Visoki komisariat.

(§ 8.) — Kršitelji te naredbe se kaznujejo z globo do 5000 lir, v hujših primerih pa z zaporo do 6 mesecev. Poleg tega se odredi zablamba blaga.

(§ 9.) — Ta naredba je stopila 10. decembra v veljavo.

Zmanjšanje pridelka orientalskega tobaka

Največji producent tako zvanega orientalskega tobaka je bila dolgo dobo Grčija. Na drugem mestu je bila Turčija, na tretjem Bolgarija, pridelalec bivše Jugoslavije pa ni prišel dovolj do veljave, ker je bil bolj namenjen domači potrošnji kakor pa izvozu. Teritorialne spremembe, ki jih je na Balkanu povzročila vojna, so pri proizvodnji tobaka pomaknile Bolgarijo na prvo mesto. Bolgarija je dobila grške in srbske pokrajine, kjer je bila tobakna kultura na visoki stopnji. Po podatkih o pridelku v mirni dobi je Bolgarija računala, da bo v razmeroma kratkem času dosegla okrog 100 milijonov kg tobaknega pridelka. Bolgarski listi so o tem dosti pisali, pričakovanja pa se letos niso izpolnila. Optimistične napovedi je zavrnil vodja tobaknega oddelka pri bolgarskem poljedelskem ministrstvu, ki je dal objaviti, da letošnji tobakni skupni pridelok lanskega ne bo dosegel in da utegne zaradi slabih vremenskih razmer za njim zastati za kakih 20%.

To se je res zgodilo v starih bolgarskih pokrajinah, v novih, bivših grških pokrajinah pa je bil letos obseg tobaknih nasadov zmanjšan za 50 do 60%. V okolici Skoplja in Bitolja se nasadi sicer niso skrčili, a je tudi tam neugodno vreme precej zmanjšalo pridelok. V vsej Bolgariji ne doseže

letošnji tobakni pridelok niti 60 milijonov kg in je tako sedanjí največji producent orientalskega tobaka daleč zaostal za produkcijo, ki je mogoča in ki je bila z zanesljivostjo pričakovana.

O grškem tobaknem pridelku še ni točnih podatkov, gotovo pa je, da je pridelok močno zmanjšala vojna, ki je množice pridelovalcev odtegnila od dela in so se zaradi tega v vsej deželi močno skrčili tobakni nasadi.

O pridelku tobaka na Hrvatskem piše zagrebški tednik »Neue Ordnung«: Na Hrvatskem je že bivša jugoslovanska monopolska uprava omejila tobakne nasade. Prej je bil dovoljen nasad 305 milijonov tobaknih rastlin, za letos pa 299 milijonov. Nasadili pa niso niti teh količin, marveč samo 223 milijonov sadik, kar je dalo pridelok blizu 6 milijonov kg posušene tobaka.

Ta pregled kaže, da je letos pridelok tobaka na Balkanu precej manjši, kakor pa je proizvodniška kapaciteta balkanskih dežel.

Denarstvo

Denarni svet je ustanovila slovaška vlada. Svet bo posvetovalni organ za vsa vprašanja slovaškega denarništva.

29 nemških kreditnih in gospodarskih zadrug je bilo v novembru registriranih na Hrvatskem.

Italijansko-hrvatski sporazum o poslovanju bank

Med Italijo in Hrvatsko je bil dosežen sporazum o poslovanju podružnic hrvatskih bank na ozemlju, priključenem k Italiji ter o poslovanju italijanskih bank na Hrvatskem.

Po tem sporazumu se ustanovita na k Italiji priključenem ozemlju dve hrvatski banki, ki prevzamejo posle vseh podružnic hrvatskih bank. Kapital ene teh novih bank bo popolnoma hrvatski, kapital druge pa italijansko-hrvatski. Seveda bosta poslovali obe banki po veljavnih italijanskih predpisih. Kje bosta sedeža obeh bank, se določi kasneje.

Glede poslovanja italijanskih bank na Hrvatskem pa je bilo dogovorjeno, da se ustanovi v Zagrebu nova italijanska banka, ki bo poslovala po veljavnih hrvatskih predpisih. Podružnici zavoda »Banca Dalmata di Sconto« v Zadru pa se dovoli stalno poslovanje.

Še pa se vodi pogajanja glede poslovanja italijanskih zavarovalnic na Hrvatskem in hrvatskih v Italiji. Tudi o tem vprašanju je pričakovati skorajšen sporazum.

Trgovina z igračami v Nemčiji

Berlinski tednik »Das Reich« piše, da letošnji Božiček ne bo imel zvrhanega koša otroških igrač kakor prejšnja leta. V zadnjem predvojnem letu 1938. je bilo v Nemčiji prodanih otroških igrač za kakih 150 milijonov RM. Na trgovine, ki prodajajo samo ali po večini le igračke, je prišlo od tega nad 20%. Takih posebnih trgovin z igračami je v Nemčiji okrog 2700. Največ igrač se v Nemčiji proda za Božič. Od vsega letnega prometa te trgovinske panoge pride 49 do 50% na prve tri tedne decembra.

V vojni je trgovina z igračami sprva naraščala, ker so oblačilne nakaznice precej omejile praktične darove. Leta 1940. je bilo prodanih igrač za blizu 200 milijonov RM. Letos pa bo Božiček bolj skromno založen, ker se je proizvodnja igrač omejila. Največ lesenih igrač se je izdelalo v domačem obrtu, ki je bil pritegnjen k vojni industriji. Izdelovalnice igrač niso več tako založene z lakom in klejem, iznajdljivi izdelovalci raznih mehaničnih igrač imajo zdaj važnejše delo, spretni šivilje, ki so prej krojile in šivale lutke, pa delajo zdaj oblačila za vojake. Zaradi vojnega gospodarstva so prikrajšani seveda tudi najmanjši, ki so imeli najrajši igračke iz celuloide in gumija.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 3
Telefon št. 22-72.

Nemčija ima zadosti tekočega goriva

Že 1. 1938. je proizvedla Nemčija 1,7 milijona ton sintetičnega bencina. Od takrat je zgradila še celo vrsto novih tovarn, da je danes proizvodnja sintetičnega bencina v Nemčiji nekajkrat večja kot 1. 1938. Sintetični bencin pa se je poleg tega zboljšal tudi po kakovosti. Naravnega petroleja je pridobila Nemčija 1. 1938. približno pol milijona ton. Od takrat pa so nova vrtanja omogočila povečanje proizvodnje. Poleg tega je mogla začeti Nemčija izkoriščati tudi gališke in poljske vrelce. A tudi romunski vrelci so Nemčiji na razpolago. Tako ima danes Nemčija zadosti tekočega goriva.

Gospodarske vesti

Novi hrvaški trgovinski minister dr. Toth se je odločno izrekel za zasebno iniciativo v gospodarstvu. Seveda pa gospodarstveniki ne smejo misliti predvsem na svoje osebne interese, temveč mora biti njih delovanje v soglasju z interesi celote.

Zajednica za tehnične masti živalskega in rastlinskega izvora se je ustanovila v Zagrebu po odredbi ministra za obrt, veleobrtni in trgovino. V zajednici morajo biti vključeni vsi proizvajalci, predelovalci in prodajalci tehničnih maslač ter mila.

Urad za cene in mezde je začel poslovati v Zagrebu. Urad je že maksimalne cene za ovčje, kozje in druge kože.

Predpisi o enotni vrsti kruha so bili izdani v Zagrebu. Peki bodo smeli peči kruh iz mešanice pšenične in koruzne moke, vendar pa smejo pri tem uporabljati največ 50% enotne pšenične krušne moke. Zamenjati pa jo morejo tudi z rženo moko ali soržico.

Hrvatsko gospodarsko ministrstvo je odredilo splošno štetje živine, da se ugotovi, koliko ima Hrvatska odvisne živine za izvoz.

Bivša družba Jugoslov. Shell, katere delnice so bile v nizozemski posesti in ki je sedaj pod nemškim vodstvom, se je spremenila v Hrvatski Shell d. d.

Pridelek soje se letos na Hrvatskem ceni na 75 do 80 tisoč stotov.

Sadilci tobaka na Hrvatskem morajo po posebni uredbi proizvajati tobakno seme v količinah, ki jih določi finančni minister. Tobakno seme bodo dobivali proizvajalci olja, da ga uporabijo za izdelovanje olja.

Družba Telefunken je dobila v Grčiji izključno pravico za postavljanje in obratovanje radijskih postaj.

Potrošnja prozornega okenskega stekla je bila v Srbiji racionirana. V Nemčiji zaposleni srbski delavci so poslali od septembra naprej domov 9.935.251 din.

Na Madžarskem so začeli boj proti slamatnim možem v gospodarskih podjetjih. S tem se naj zlasti prepreči, da bi namesto Zidov prišlo na vodilna mesta osebe z visokimi imeni, a brez strokovnega znanja.

Letošnja madžarska vinska trgatve se ceni na 2 milijona hektolitrov.

Romunski uvoz riža, ki je še leta 1938. znašal 95.000 ton, je v l. 1940. padel na 11.600 ton. V zadnjem času je naročila Romunija v Italiji 2 milijona kg riža.

Med zasedenjo Francijo ter Madžarsko, Romunijo, Bolgarsko in Slovaško je poštni promet obnoven.

Zaradi vedno večje draginje so morali na Grškem znova in v znatni meri zvišati vse plače.

Grška vlada je dovolila carine prost uvoz vseh živil.

Potrošnja žganja je v Nemčiji omejena na eno četrtino potrošnje v l. 1939. To se je zgodilo, da se zagotove vojski potrebne količine, da se zagotovi dovolj špirta za tehnične potrebe in da se prihrani krompir za prehrano ljudstva, ker se največ špirta izdeluje iz krompirja.

Turčija je predložila v podpisovanje novo železniško posojilo v višini 5 milijonov turških funtov. Sueška družba je zaradi silno zmanjšane prometa v Sueškem prekopu ustavila plačila.

A. ŠARABON & CO.
LJUBLJANA

Uvoz kolonialne robe

Veletrgovina s specerijo

Velepražarna za kavo

Milni za dišave

Glavna zaloga rudnih
skih vod

Brzojavni naslov:
ŠARABON LJUBLJANA
Telefon št. 26-66

KNJIGOVEZNICA

LJUDSKE
TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA
KOPITARJEVA 6

Nudi po izredno nizkih cenah: Salda-konte, štruce, journales, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.